

מ"ת 33869/10/21 - מדינת ישראל נגד י' א'

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 33869-10-21 מדינת ישראל נ' א' (עציר)
תיק חיצוני: 696932/2021

בפני
מבקשים
נגד
משיבים
החלטה
כבוד השופט ניצן סילמן
מדינת ישראל
י' א' (עציר)

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת הצתה.

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 1/10/21 הצית המשיב ספה שהביא, בתחתית בניין ברח' ערד 102 חיפה, על מנת לשלח אש בבניין.

3. בד בבד עם הגשת האישום הוגשה בקשה למעצר המשי עד תום ההליכים; כבר בשלב זה יצוין כי קיימת בתיק חוות דעת פסיכיאטרית, לפיה בעת ביצוע המיוחס לו, לא היה המשיב אחראי למעשיו, ולעת זו אינו כשיר לעמוד לדין.

4. המחלוקת הנה בנוגע לראיות; אליבא המשיב, קיימות בתיק שלל תקלות, בגביית הודעות, בשמירת זכויות וכיו"ב, אשר יש בהן לכרסם בתשתית למצער בעצמתה, ועל כן אין מקום להורות על מעצרו של המשיב, גם לא באשפוז.

5. ב"כ המשיב טען בהרחבה ביום 25/10/21; יאמר לזכותו כי לא הותר אבן על אבן, וכל בדל פגם בחומר הראיות הוצף; המבקשת ענתה והתיק הועבר ללשכתי. עקב עומס כתיבה וזמן קצוב שנקבע, אעשה ההכרעה בקיצור.

הראיות

6. הודעת בלינדרמן מיום 3/10/21 - "אדריאן אמר שהאיתופי אמר שנכנס בו שד והוא החל לשרוף את הספות בקומה 2-".

7. הודעת אדריאן קטן מיום 5/10/21 - "הוא נראה מפרס... שמעתי שהוא שואל אותו האם הוא לקח כדור או סמים והבחור יוסי השיב לו שכן... אותו יוסי ששכב על הרצפה השיב שנכנס בו שד ובגלל זה הוא הצית את הספות מתחת לבניין".

בהמשך - "כן. בוודאות זה אותו בחור... אני לא ראיתי אישית אבל שמעתי את אותו בחור יוסי אומר שהוא זה שהצית".

8. הודעת המשיב מיום 7/10/21 - בבי"ח מעלה הכרמל בשעה 11:00 - "הגעתי לבניין ברחוב ערד 102 יש שם ספה. אני הבאתי אותה... ופתאום קרה שהצתי את הספה. התרחקתי. ראיתי עשן אפור. אני הצתי מהאמצע של השפה

בחלק העליון... היה שם נייר טואלט על הרצפה.. היה לי חוסר שקט... נכנס בי משהו... נזק מההצתה שלי, שהצתתי בעניין בסופו של דבר".

לגבי המצית- "זה שלי, הבאתי אותה לשוטר באירוע...". "האם הצתת את הספה איתו? כן".

"... הגוף שלי רצה שאשרוף בניין שלם... ואז שוטר הגיע ואני הסברתי לשוטר שאני גרמתי לנזק. הוא תפס את המצית עלי".

9. הודעת המשיב מיום 1/10/21- "איך הצתת את המבנה? הבאתי מצת, היה לי מצת, והרגשתי שהגוף שלי מישהו משחק לי עם הגוף, הוא מתחיל להיות קיצוני והוא רצה לשרוף...הצתתי את הספה אבל עכשיו הגוף שלי מאמין שזה המבנה, הגוף שלי רוצה ככה שיישרף הבניין שיישרף".

10. דו"ח פעולה (ה) שרביט טל- "התקבל דיווח שריפה... כמו כן דודי מסר לי כי כנראה נמצא עם חשוד שאמר לו שהוא הצית בגלל אמא שלו. הנ"ל הוכנס לסטטוס עצור... בנוסף אני הסברתי לו את זכויותיו החוקיות... בוצע חיפוש על גופו... נתפסה מצית".

11. דו"ח פעולה אסלים ממדוח (1)- "ניגש אלי אדם מאיחוד והצלה ומסר שיש אדם עם בעיה נפשית, אומר שהוא שרף את הבניין. ניגשתי יחד איתו לחשוד הנ"ל... בתשאל איתו מסר שהוא שרף את הבניין. הודעתי לנ"ל שהוא עצור. נאזק. בחיפוש נתפס מצית בכיס שלו. לאחר מכן ניגשו קובי וטל. בתשאל איתו מה עשית מסר שהוא שרף ספה במקלט. טל הודיע לו על זכויותיו".

12. דו"ח תובנות מצלמות גוף- "כג"- "השוטר שואל אותו אם הוא שרף את הבניין. הבחור משיב לו שכן. השוטר אוזק אותו אזיקי ידיים ומוביל אותו ברגל לניידת. בדרך פוגשים בעוד שוטרים. בשוטר אחד אומר לו את זכויותיו...".

13. חוות דעת חקירת דליקה- "לח"- "הכתובת המצוינת בחוות הדעת- בשו' 49 (סעיף 1). בהמשך- מפורט שהבניין הוא ברח' ערד 102 חיפה (ס' 2 בתיאור הזירה).

המסקנה- מעשה ידי אדם; תמונות נזק- "מד"; תמלול משל"ט- "מג". חוו"ד פסיכיאטרית מיום 11/10/21- "פט". מזכר "פז"- החוקרת איזבלה לא הריחה מהמשיב ריח של עשן.מזכר "פז"- דודו ממדוח- לא זוכר אם היה ריח.

14. דו"ח נזק זיסרמן (שמאי)- 80,000 ₪- "דא".

דיון והכרעה

15. כידוע, בשלב זה, מחדלי חקירה, לא ישמיטו הקרקע מתחת תשתית (אלא מקום בו מדובר במחדל קיצוני); גם שאלת קבילות לא תוכרע מסגרת הליך המעצר. (ראה לעניין מחדלי חקירה- בש"פ 5201/15 **בוסקילה נ' מדינת ישראל**)

16. למעשה בחינת חומר הראיות תביא לניתו כדלקמן- התשתית מתבססת בעיקרה על הודעות המשיב עצמו, בכמה זירות- הודעות המשיב בזירת ההצתה; הודעות המשיב מחוץ לזירה.

17. בכל הנוגע להודעות המשיב בזירה תוקף המשיב את קבילות ההודעות באי מתן אזהרה או העדר יס"ל,

לרבות בנושא חיפוש המצית.

18. בכל הנוגע להודעות המשיב מחוץ לזירה- תוקף המשיב את ההודעות בשל מצבו הנפשי ומוגבלותו של המשיב, ואי הקפדה על זכויותיו.

קבילות החיפוש- מציאת המצת

19. אשר לקבילות החיפוש, אציין, כי כב' בית המשפט העליון דן בסוגיה דומה מסגרת בש"פ 1636/13 **ארטיט ואח' נ' מ"י**, וכך הובאו הדברים, הן לעניין החיפוש, והן לעניין משמעותו בשלב המעצר-

..ט. חיפוש שלא על פי צו מותר לשוטרי, לפי סעיף 25 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), אם "יש לשוטרי יסוד סביר להניח שמבצעים שם פשע, או שפשע בוצע שם זה מקרוב". לפי סעיף 26 על חיפוש להיערך בפני שני עדים שאינם שוטרים "זולת אם הנסיבות והדחיפות אינם מאפשרים זאת" (ראו רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל (2012), פסקאות 19 ו-37) [פורסם בנבו]; בנידון דידן התקבלה הידיעה המודיעינית מן המעסיק ב-10.12.12 והחיפוש והמעצר נעשו באותו יום תוך שעות. אשר לסעיף 45 לפקודה, שעניינו כניסה למקום אדם הגר בבית המחייבת הסכמתו, וכניסה בכוח רק עם סירובו, איני רואה לטעת מסמרות בעניין זה, אך ראו דברי הנשיאה ביניש בעניין בן חיים הנזכר, כי בנסיבות של יסוד להניח שפשע בוצע מקרוב, ונוכח סמיכות זמנים בין קבלת המידע לעריכת החיפוש, "שאלת הסכמתו של המבקש לעריכת החיפוש לא היתה רלוונטית ולא נפל פגם בחוקיות החיפוש" (פסקה 37). אפילו נניח כי לא כן, בית המשפט המחוזי הסתפק באישורו של בעל המקום (המעסיק) להיכנס ליחידת המגורים, ואין צורך להכריע עתה בשאלה האם יש לראותו לצורך סעיף 45 בנסיבות אלה כ"אדם הגר בבית". אציין כי נסיבות של חשד מן הסוג שעלה בידיעה המודיעינית מ-10.12.12 שעסקה מפורשות בסחר בסמים, מגלות לכאורה גם דרגת דחיפות המחריגה לפי סעיף 26(1) לפקודה את הצורך בשני עדים שאינם שוטרים.

י. גם אילו סברתי שהופרה זכות של העוררים, ועל פני הדברים איני רואה כן אף שבידי העוררים לשוב לכך בהליך העיקרי, אין בידי להיעתר לערר - וזאת מאחר שבאיזון שבין עוצמת הפגם לכאורה לבין השיקולים שתומכים בהמשך מעצרו של העוררים בעניינו, ידם של האחרונים על העליונה. רוצה לומר, כי אין בעוצמת הפגם הנטען בעניינו כדי להביא לשחרורם של העוררים בהתחשב באיזון מובהק אל מול האינטרס הציבורי בהמשך מעצרו בנסיבות המקרה. דברים אלו עולים בקנה אחד עם פסיקתה של השופטת ע' ארבל, שהובאה על-ידי העוררים עצמם, ומהווה הבסיס העיקרי לטענותיהם. אכן, נקבע שם כי יש מקום לדיון בהפרת זכות היועצות בעורך דין גם בהליך מעצר; אך נאמר מפורשות: "...מובן כי אין מדובר בערך מוחלט, ויש ליתן את הדעת לשיקולים אחרים המצדיקים את המשך מעצרו של החשוד. בית המשפט, אם כן ידרש לאזן בין הפגיעה בזכויות החשוד, מהותה, חומרתה, משמעותיותה, משכה וכדומה, לבין האינטרס הציבורי בהמשך מעצרו של החשוד, הכולל את ערך גילוי האמת, הלחימה בפשיעה וההגנה על שלום הציבור, שייבחנו בין היתר בהתאם לאופי החשדות וצרכי החקירה." (עניין פרץ, פסקה 9)

י"א. אחר שאמרנו כל אלה, התמונה כולה תתברר בהליך העיקרי; ראו גם בש"פ 9745/11 בואב נ' מדינת ישראל (2012) [פורסם בנבו]; בש"פ 5524/11 פלוני נ' מדינת ישראל (2011) [פורסם בנבו]. אך זה המקום להוסיף, כי המגמה הכללית במשפטנו היא "מעבר מקבילות למשקל, דהיינו התנתקות מכבלים פורמאליים החוסמים את הדרך בפני שימוש בראיה מסוימת, תוך תרגום תמרורי האזהרה המאפיינים אותה, לזהירות יתר בדרך לקביעת ממצא עובדתי על סמך המידע המצוי בה" (דברי השופטת ברלינר בע"פ 7450/10 אבו ליטאף נ' מדינת ישראל (2007) [פורסם בנבו]); וראו גם דנ"פ 4390/91 מדינת ישראל נ' חג' יחיא, פ"ד מז(3) 661, 670; ג' הלוי תורת דיני הראיות א' (תשע"ג) 178. בנידון דידן עוצמת הגילוי של כמות גדולה כל כך של סם מסוכן אינה מניחה בשום פנים להתעלם, כבקשת הסניגור, מן העובדות ולהורות כאן ועתה על שחרור מטעמים המקבילים, במידה רבה, לטענת אי קבילות.

20. יוצא שבית המשפט העליון קובע, בנסיבות דומות למקרה בפנינו, כי קיים הצדק לחיפוש, אף בלא נוכחות שני עדים, וגם אם יתברר כי נפל פגם באותו חיפוש, אין בכך להשמיט הקרקע תחת שטיח המעצר

21. זאת ועוד- בית המשפט העליון מציין, כי עצמת העילה (שם) כה איתנה, עד כי טעמי אי קבילות אינם מצדיקים שחרור

22. ודוק- אין עסקין בתיק עיקרי; טענת דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, נדונה לאחרונה בהקשר של ראייה פסולה בתיק עיקרי; בתיק העיקרי, טענה כגון דא, לאחר ליבונה, בחינתה, לרבות שקילת אפשרות "הלבנת" הפסול, יכול ותביא לזיכוי (ראה ע"פ 2868/13 אלישע טוב נ' מ"י מיום 2/8/18). במקרה בפנינו עסקין בתיק מעצר; שופט המעצר אינו שואל עצמו מהו משקל הראיה, ויש הסוברים אף לא שאלת קבילותה. הלכה היא, כי לא במהרה יאוו משקלה של ראייה קיימת, שכן אף לו נמצא כי קיימים פגמים בה- ואיני קובע כך - אפשר ואלה ירופאו בהליך העיקרי (ראו והשוו: בש"פ 4033/15 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, מיום 18.6.15).

23. **קיימת גישה עקבית, הגורסת כי מקומו הראוי של בירור הטענות בדבר קבילות או משקלן של החפצים שנתפסו הינו בהליך העיקרי** (בהקשר זה ראו בש"פ 9745/11 בואב נ' מדינת ישראל (15.1.12); בש"פ 5524/11 פלוני נ' מדינת ישראל (2.8.11)). כך למשל נקבע כיפגמים בביצוע חיפוש ועד כדי פסילת הסמים כראיה, מקומם להתברר בתיק העיקרי בפני המותב העיקרי אשר לו שיקול דעת רחב בשאלה האם לקבל את הראיה או לפסול אותה ואין מקום בשלב זה של ההליך כי בית המשפט יקבע קביעות בעניין זה. (מ"ת 27792-04-16 מדינת ישראל נ' ואו טאו נגויין, מיום 20.4.16)

24. עם זאת **קיימת גישה, כי יש מקום לקחת בחשבון אף בהליך המעצר, בשלב זה של דיון בראיות לכאורה, את האפשרות שראיות תיפסלנה או שיינתן להן משקל נמוך**. "האפשרות שהראיות תפסלנה לחלוטין או שיינתן להן משקל נמוך באופן משמעותי נוכח החיפוש הבלתי חוקי חייבת להישקל במסגרת הערכת הסיכוי להרשעת המשיב. על כן סבורני כי יש בעובדה שהעליונית והכובע נתפסו במהלך חיפוש לא חוקי משום חולשה בתשתית הראייתית." (כב' השופט קובו מ"ת 13385-01-18 מדינת ישראל נ' סולומון טקלה, מיום 30.1.18)

25. **לטעמי הגישה העולה מפסיקת כב' בית המשפט העליון בבש"פ 1636/13 שהובא לעיל, מצאה ביטוייה בפרשת מ"ת 4493-03-17 נגאר נ' מ"י.** שם מנתח כב' בית המשפט המחוזי בתל אביב, את משמעותו של טיעון בדבר תחולת הלכת יששכרוב, לגבי הליך המעצר.

בית המשפט קובע כי באיזון בין האינטרסים ביסוד כללי המעצר, ובין האינטרסים ביסוד כללי הראיות, ראיות להחיל את דוקטרינת המכלול- בצד הטענה לפגם בחקירה, יש לבחון את הנאשם הספציפי, מסוכנותו, מידת החשש הנשקף ממנו הן לשיבוש והן להמלטות, ועוד. המעבר הנו משאלת **עצמת הראיות** לשאלת **עצמת העילה**.

26. יישום הוראות אלו למקרה בפנינו, יביא למסקנה כי התשאול, והחיפוש, מאפשרים הישענות על הראיות לצרכי הליך המעצר.

27. ראשית, כבר בהגיע כוח המשטרה לזירה, (ממדוח), נמסר לשוטרי מפי עובד כוח ההצלה כי בזירה ישנו אדם שאומר שהוא ביצע השריפה; ממדוח ניגש עמו למשיב; בשלב זה קיים ודאי יסוד סביר לחשד, המצדיק הן התשאול והן את החיפוש.

28. שנית, במעבר לעילה, כל שענינו בראשו יסכים כי מדובר בעילה קיצונית- מי אשר בעיות פסיכיאטריות מביאות אותו להצית, לגישתו הוא 'נכנס בו שד', ורק בנס, נגרמו פגיעות ברכוש ולא פגיעות קשות בנפש.

29. בנסיבות אלו, גישת המכלול, תאפשר קבילות החיפוש, וכן קבילות ההודעה.

קבילות ההודעות

30. גם כאן, מדובר בשאלה שמקומה יפה בתיק העיקרי; אמנם, שאלת הקבילות יכולה לפגום בעצמת הראיות, אך במקרה דנן, נוכח עצמת עילת המעצר, ספק אם יהיה בכך כדי לשנות התוצאה.

31. **"... אין מניעה להסתמך, כבר בשלב המעצר, על ראיות אשר קבילותן אמנם מוטלת בספק, אך קיימת אפשרות כי הן יחשבו לראיות קבילות במשפט [ראו למשל: בש"פ 6346/12 אטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (13.9.2012); בש"פ 2514/09 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 1 (29.3.2009); עניין ורוחבסקי, פסקה 8]..."** בהתאם לעמדה זו, האפשרות להסתמך כבר בשלב המעצר על ראיות שקבילותן מוטלת בספק תלויה בהערכת הסיכוי כי ראיות אלה ימצאו קבילות בשלב במשפט. ראו: בש"פ 6718/14 סוויסה נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 31.12.14).

32. ראו גם: בש"פ 5966/15 **אמל אבו סאלח נ' מדינת ישראל** (6.10.2015) כב' השופטת ברק ארז:

"...טענתו המרכזית של העורר נסבה על קבילות הודאותיו בפני המדובב ובפני חוקרי המשטרה. לא למותר לחזור ולהזכיר, כי ככלל, המקום המתאים לבירור שאלת קבילותה של ראיה הוא במסגרת ההליך העיקרי, ולא הליך המעצר שבו מתקיימת בחינה לכאורית בלבד של חומר הראיות (ראו למשל: בש"פ 4667/12 אזולאי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (28.6.2012); בש"פ 603/13 מדינת ישראל נ' מחמלי, [פורסם בנבו] פסקה 6 (25.1.2013); בש"פ 5201/15 בוסקילה נ' מדינת

ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (6.8.2015)). על כן, הגם שתמלול השיחות שנערכו עם המדובר מעורר שאלות, אין די בהן כדי לסייע לעורר בשלב זה של ההליך".

33. דיון בנושא קבילות הודעות של מי המוכר כבעל מוגבלות, נערך בבש"פ 6927/19 גרגאוי נ' מדינת ישראל; גם שם נטען כי לאור הפגמים בחקירה, נשמטת הקרקע תחת התשתית הראייתית; גם שם קבע כב' בית המשפט העליון כי מקומה של הטענה בתיק העיקרי; כאן, אציין כמה דברים נוספים; ככלל שאלת הקבילות הנה שאלה נכבדה; עם זאת במקרה בפנינו, הודעות משיב לגבי עצם מעשה ההצתה קוהרנטיות; לדידי, העובדה כי ההודעות נגבות מהלך תקופה לא מבוטלת, מקהה עוקץ המחדלים; במה דברים אמורים? בעוד שבזירת ההצתה עצמה, נראה המשיב בעל קשיי תפקוד ממש, ובגביית ההודעה מיום 1/10 ניכר בלבול בתשובות, הרי בהודעה מיום 7/10 ניכר כי המשיב מיוצב, הוא מצוי בסביבה רפואית, וההודעה קוהרנטית יותר.

34. יוצא כי לכל היותר מדובר בקשיים, אשר אינם משמיטים הקרקע מתחת לתשתית הלכאורית, לשלב זה. לקבילות לכאורית לשלב המעצר, אפנה במיוחד לבש"פ 1495/20 דניאל קגן נגד מדינת ישראל.

35. אשר לטענת עדות מפי השמועה- אפנה לבש"פ 490/21 מ"י נ' אבו עסא- שימוש בכלל הרס גסטה לשם הכשרת העדות מפי השמועה; אזכיר כי אדריאן קטן (הודעה 5/10) אישר ששמע את המשיב במו אזניו אומר הדברים.

36. אשר לטענת האיזוק טרם/אגב מעצר- אפנה לדו"ח הצפיה המדבר בעד עצמו.

37. לסיכום- לטעמי, חרף הטענות והמחדלים, קיימת תשתית ראייתית; יש בה קשיים אמנם, בעיקר בשל ההקפדה הנדרשת על זכויות המשיב, אך בקשיים אלו אין כדי לעקר התשתית, ומקומם בעיקרון בתיק העיקרי.

38. עצמת העילה בוהקת והרושם כי המסוכנות גבוהה; בנסיבות אלו אין די בקשיים הנטענים; ראה בש"פ 1597/20 מדינת ישראל נ' אבו סעב.

39. בנסיבות העניין, די בעצמת התשתית להקים פוטנציאל הרשעה, העילה איתנה, ועל כן אין מקום לשקול השחרור המבוקש; אין מדובר באישום המצוי ב'שולי הגלימה הפלילית' ואין מקום אפוא לשקול מעבר למסלול אזרחי.

ניתנה היום, כ"ה חשוון תשפ"ב, 31 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.